

[Rager.]

ligvis må rokke tilliden til kommissionen. Det kan man undgå ved, at kommissionen inden offentliggørelsen ikke anser sig for for ophøjet til at gå i forhandling med den eller de industrier, det drejer sig om, diskutere tingene igennem med dem, og hvis man så ikke kan komme til enighed, kan man i hvert fald skriftligt udveksle de meningsforskelligheder, der er, og få dem offentliggjort sammen med betænkningen, således at kommissionen kan lægge alt tilrette og offentligheden kan få det hele på een gang.

Jeg vil henstille, hvis denne kommission overhovedet indenfor nogenlunde rimelig tid kommer med flere resultater, at den så følger en linie i denne retning. Jeg tror, det vil være til stor gavn for det mål, man sætter sig ved de betænkninger, som denne kommission skal fremkomme med.

Tholstrup: Jeg kan indledningsvis gøre den bemærkning til det ærede medlem hr. Rager, at cellofan omkring barberblade har til formål at hindre fugtig luft i at trænge ind og ødelægge barberbladet. Derfor kan det være meget nyttigt. Man skal ikke blande sig i ting, man ikke har forstand på, vil jeg gerne sige til det ærede medlem, og navnlig her ikke angive en bestemt branche. Jeg har ikke nogen tilknytning til denne branche, men det er et overfald, som jeg synes er ganske unødvendigt.

Om prisloven vil jeg gerne sige, at det varsler ikke godt for erhvervsfriheden, ej heller for forbrugerne, når regeringen ikke engang har kunnet mande sig op til at få prisloven forenklet og indskrænket.

Man vil altså stadig spille barnepige for befolkningen. I dag er det jo kun sådanne steder, hvor offentlige myndigheder griber ind, at kontrol er nødvendig, fordi det offentlige er tilbøjelig til at give privilegier og særfordele i stedet for at passe sin virkelige opgave: at hindre, at der opstår monopoler.

Vi kan f. eks. ikke undvære priskontrol på de rationerede varer eller varer, der er underkastet anden form for tvangsbeholdning. Men dette kunne udtrykkes i en langt kortere lov. Så længe vi ikke har nogen fuldkommen retsstat, der er fri for monopoler, og hvor der er lige adgang til erhverv, ligesom handelen er fri, er det desværre nødvendigt også at have en antitrustlov. Men en sådan lov kunne udmærket klare sig med en eneste primær paragraf, som kort og godt lyder: „Alle prisaftaler er forbudt“.

Men regeringen vil altså fortsætte med

at være barnepige for befolkningen og lulle folk ind i den tro, at den virkelig kan beskytte dem — i stedet for at overlade det til folk selv at spørge sig frem til den købmand, der giver bedst betjening.

Man ser i disse dage i aviserne tospaltede artikler om østerspriserne. Er det virkelig regeringens opfattelse, at det er en vigtig samfundsopgave at blande sig i, hvad østersspisere må betale for deres lukulliske måltid? Jeg kan fortælle, at det interesserer folk langt mere, hvad kartofler og mælk koster. Og det er regeringens skyld, at transportomkostningerne, som er en væsentlig del af udgifterne på mælk og kartofler, er så høje. Det skyldes begrænsningen af lastbilimporten, som har bevirket, at enhver konkurrence i øjeblikket er udelukket, idet det at få fat i en ny lastvogn er et sådant privilegium, at der bydes op til 100 pct. i overpris. Og under de usikre forhold må denne overpris afskrives meget hurtigt igennem højere forbrugerpriser for disse to vigtige, stærkt transportkrævende artikler.

Jeg kunne også henvise til den højt-ærede ministers forgænger både i partiet og i ministeriet, som gennemførte mælkeordningen, hvorved man har udelukket hele konkurrencen, og hvorved man har afskaffet al den billige mælk, som der var al mulig grund til at søge at beholde, og bibeholdt den dyre mælk. Tidligere havde der været mulighed for at købe billigt, men statsindgreb og kommunalt indgreb hindrede denne mulighed.

Som jeg sagde ved forrige behandling af denne lov, kan vi erstatte det meste af dens indhold med kundernes årvågenhed, og denne årvågenhed kunne være nyttig overfor de stigende skatter, der ifølge det ærede medlem af det andet høje ting, tidligere minister Halfdan Hendriksen, overvælttes på varepriserne. De stigende skatter er altså en af grundene til, at priserne stiger. Der var der noget at gøre for regeringen, der skulle den sætte ind, så blev der ikke brug for priskontrollen; for det, der kan laves der, er jo småting.

Jeg vil også beklage, at der ved nybyggeriet ikke bliver taget tilstrækkeligt hensyn til, at folk skal have let ved at komme til købmanden. Der bliver i dag oprettet altfor få butikker, således at handelsdommen har svært ved at finde et sted at etablere sig med det resultat, at de gamle butikker handles til urimelige priser, som senere skal indtjenes ved prispålæg. Etableringsfrihed skal der til. Uden den får vi ikke den kon-